

Afrika

Libya'da BM, Tripoli ve Tobruk'taki yetkililer, altı maddeden ibaret bir plan sundu. Planda, bir referandum vasıtasıyla yeni bir anayasanın yürürlüğe girmesi ve seçimlere kadar ülkeyi yönetecek geçici bir hükümetin kurulması öngörülmüyordu. Temmuzda, BM'nin desteğiyle gerçekleşen müzakereler, Skhirat'ta (Fas) siyasi bir ön anlaşma imzalanmasıyla sonuçlandı ama söz konusu anlaşma, Danıştay'ın oynayacağı rolün ve sorumluluklarının yeterince açık olmadığını öne süren GNC tarafından imzalanmadı. Yıl sonunda, ülkede mevcut iki hükümet, her ne kadar liderleri toplantıya katılmamış olsa da, BM aracılığı olmaksızın doğrudan bir araya geldi.

Mart ayının ilk günlerinde, **Mali** hükümeti, Cezayir öncülüğünde, BM, Avustralya, Fransa, Çin ve Rusya'nın katılımıyla yürütülen arabuluculuk sürecinin bir parçası olarak bir ön barış anlaşması önerisine imza attı. Ancak, pek çok cihatçı silahlı grup, müzakerelerin dışında bırakıldı. 15 Mayıs'ta ilk barış ve ulusal uzlaşma anlaşması elde edildi.

Ulusal Diyalog çerçevesinde, **Sudan** başkanı, ihtilaf bölgelerinde iki aylık ateşkes ve barış görüşmelerine katılan ayaklanma hareketi önderleri için genel af önerisinden ibaret iki kararnameye imza attı. Sudan'da (Kordofan ve Mavi Nil), Sudan Halkının Özgürlüğü Hareketi- Kuzey (SPLM-N) isimli bir silahlı grup, Silahlı İhtilafın Etkilerinden Çocukların Korunması için Taahhüt Mukavele'sine imza atan ilk Afrikalı devlet-dışı aktör oldu. Yine, iki müzakere başlığı altında görüşme sürecini başlatma isteğini beyan etti. Yıl sonunda, başarısız olan, yeni bir gayri resmi görüşme gerçekleşti.

Etiyopya hükümeti ve Nairobi 'de (Kenya) mukim ÖNLF arasında, müzakereler ilk olarak Ekim 2012 tarihinde yeniden başladı.

Batı Sahra'da askıda kalan süreçte, Fas kralı VI. Muhammed ve BM Genel Sekreteri telefonda görüştü ve ileriye dönük bir anlaşmayı karara bağladı. Cezayir'in talebiyle, Polisario Cephesi önderi Abdelaziz, mülteci kamplarını ziyaret eden BM temsilcisiyle doğrudan buluşmadı.

Orta Afrika Cumhuriyeti'ndeki ihtilafta, Séléka kuvvetleri ve Balaka-karşıtı milisler arasında ateşkes, husumete son verilmesi, silahsızlanma, tasfiye ve yeniden entegrasyon (DDR) ve genel af öngören anlaşmalar, Kenya'nın arabuluculuğunda, Nairobi'de imzalandı. Eski başkanlar François Bozizé ve Michel Djotodia arasında, ülkede uzlaşmanın desteklenmesi için bir anlaşmaya varıldı. Daha sonra, Ulusal Uzlaşma Forumu başarıyla gerçekleştirildi; yıl sonunda son derece normal bir biçimde başkanlık seçimleri yapıldı.

Mozambik'te, barış görüşmeleri kesildi. Milis kuvvetlerindeki savaşçıların güvenlik güçlerine (polis ve ordu) dahil olmaları gündeme geldiğinde, Renamo savaşçı listesini teslim etmeden önce söz konusu güvenlik güçlerinde liderlik konularında eşit dağılım talep etti. Ancak hükümet, güvenlik güçlerinin üst düzey yönetim kadrosunda iktidar dağılımını kabul etmeyerek, milis kuvvetlerin silah bırakmasını ve ulusal güvenlik güçlerine katılmasını talep etti.

Asya

Hindistan'da, Hint hükümeti Assam'daki silahlı muhalif grubu ULFA'nın ön müzakere fraksiyonu ile bir dizi görüşme gerçekleştirdi. Görüşme yanlısı ULFA'nın lideri, 1997- 2005 arasında Bangladeş'te hapis yatan, sonrasında bu ülkede sürgün olan Anup Kumar Chetia, barış anlaşmalarına katılmak üzere Hindistan'a getirildi. Aralık ayının sonunda, Chetia serbest bırakıldı. Aynı zamanda, Hint hükümeti ve Naga silahlı muhalif grubu NSCN-IM, barış anlaşmasının ön çerçevesini oluşturdu. Her iki taraf da "ortak egemenlik" ve bir arada yaşama fikrini kabul etti.

Kaşmir üzerine Hindistan ve Pakistan'da, Pakistan Başbakanı, Hint hükümetine, Kaşmir için, süresiz ateşkes, bölgenin tamamen askerden arındırılması ve Siachen buzulundan her iki tarafın da çekilmesi temelinde yeni bir barış inisiyatifini önerisinde bulundu. Ardından, Hint başbakanı Narendra Modi ve Pakistan başbakanı Navaz Şerif barış görüşmelerinin yeniden başlamasına dair görüşlerini paylaşmak üzere resmi olmayan bir toplantı yaptı.

Afganistan'da, ABD, Pakistan, Çin, İran, Katar ve Norveç gibi ülkelerin yardımı ve işbirliğiyle farklı ülkelerde Taliban'la pek çok toplantı yapıldı. Aralıkta, Afganistan Başkanı Ashraf Ghani ve Pakistan başkanı Navaz Şerif, bir kez daha barış görüşmelerini başlatma kararı aldı.

Pakistan'da, hükümet ve Belucistan'dan ulusalcı liderler, Beluci ihtilafını siyasi araçlarla çözmek üzere bir diyalog süreci başlatılmasının önemli olduğunu hususunda hemfikir oldu. Hükümet Belucistan'da silah bırakan ve şiddete son veren asilere af çıkardı. Cenevre'de sürgün olan Beluci Cumhuriyetçi Partisi (BRP) lideri Bugti, BBC'ye bir mülakat vererek ihtilafın müzakereler vasıtasıyla çözülmesini kabul ettiğini ve Belucistan'ın bağımsızlığı talebinden vazgeçtiğini açıkladı. Yıl sonunda, hükümet Beluci liderleriyle görüşmeler başlatmak üzere çalışmalarını sürdürüyordu.

Filipinler'de, MILF resmi bir bildiri yayınlarak, Kongre'nin Bangsamoro üzerine sırasıyla 2012 ve 2014'de yapılan Çerçeve Anlaşması'nın ve Kapsamlı Anlaşma'nın lafzı ve ruhundan ciddi biçimde uzaklaşan bir yasa çıkarması halinde, haziran ayında sembolik olarak zaten başlamış olan MILF'in silah teslimi ve savaşçıların terhis sürecine son vereceğini açıkladı. Öte yandan, Manila, 2016 ortasında Aquino'nun yetkisinin son bulmasına kadar, NDF'yle kapsamlı bir anlaşma için yeterli zaman olmadığını düşünmekle beraber müzakere gündeminde ciddi bir ilerleme kaydedilmesinin imkan dahilinde olduğunu belirtti.

Burma'da, hükümet ülkedeki 21 direnişçi aktörden sekizini teşkil eden şu silahlı gruplarla ateşkes anlaşmasına vardı: KNU, KNLA-PC, DKBA, Pa-O NLO, CNF, ALP, ABSDF, RCSS / SSA. Aralıkta, ülkede siyasi diyalog sürecinin ilk adımlarını attılar. Mühim tartışma noktalarından biri anayasa reformu, federalizm meselesi ve daha fazla özerklik olacak.

Tayland'da (Güney), hükümetle Malis Syura Patani (Mara Patani, Patani Danışma Konseyi) olarak bilinen ve BRN, GMIP, BIPP ve PULO'nun üç ayrı fraksiyonundan ibaret altı isyancı örgütü bir araya getiren platform arasında görüşmeler yapıldı. Her iki taraf arasında, Kuala Lumpur'da Malezya hükümetinin arabuluculuğuyla, bir dizi gayri resmi toplantı yapıldı. Mara Patani, Patani halkının (dolayısıyla, kendi kaderini tayin etme hakkının) tanınmasını ve barış görüşmelerinde uluslararası arabulucuların ve gözlemcilerin bulunmasını talep etti.